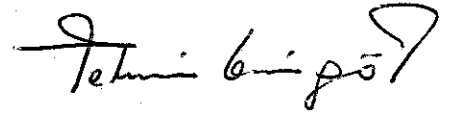

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan soruların, Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. Tekin BİNGÖL
CHP Ankara Milletvekili

Son zamanlarda tüm sağlık sektörünün olduğu üzere eczanelerin kötü gidişatı da, kamuoyunda sıklıkla dile getirilmektedir. Ödeme alımları oldukça sıkıntılı olan ,bu sebeple borç batağına saplanmış ,mesleki ve ticari saygınlığını kaybetmek üzere olan eczacılara bir darbe de devletin KDV hususundaki soruşturmalarıyla vurulmaktadır.

Eczanelerimiz, son dönemlerde KDV tahakkuk ettirmedikleri gerekçesiyle Maliye Bakanlığınca denetlemelere alınmaktadırlar. Maliye Bakanlığı, denetlemeye aldığı eczanelerin, üstelik kimi kendi uygulamasından doğan KDV tahakkuk ettirememe sebeplerini göz ardı etmektedir. Gerek ilaç politikaları, gerek mali uygulamalar gerekse piyasa koşulları incelendiğinde aşağıda belirtilen hususlar ortaya çıkmaktadır.

Eczacıların satışlarının %95'i Devlet Kurumlarına fatura karşılığında gerçekleşmektedir, 29 Şubat 2004 gün ve 25388 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26 Şubat 2004 tarih ve 2004/6887 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile; ilaçların %18 olan KDV oranı 01 Mart 2004 tarihi itibarı ile %8 oranına düşürülmüştür. Belirtilen karar sonucu eczanelerin stoklarındaki ilaçlar %18 KDV oranı ile alınmış ve %8 KDV oranı ile satılmıştır.

İlaç firmalarının devlete yapmış oldukları %4 ile %11 oranlarındaki iskontoların eczacılar üzerinden yansıtılması ve bu oran düşüşlerine paralel olarak, eczanelerin stoklarına giren ilaçların bu indirimle satılmasından %4 ile %11 oranında KDV stok artışı doğmaktadır.

İlaç depoları tarafından uygulanan, genelde ayların son dönemine rastlayan eczacılar için avantajlı ve uzun vadeli alım seçenekleri, eczanelerde KDV stoğu oluşmasının başka bir etkenidir.

KDV oranında yapılan 10 puanlık indirimin, ilaç fiyatlarına Sağlık Bakanlığınca son üç yıldır yapılan ve halen süregelmekte olan %50-60 oranlarındaki indirimle birleşmesi sonucu, eczacı yüksek fiyat ve KDV oranı ile aldığı ilacı, düşük fiyat ve KDV oranı ile satmaktadır. Bu uygulama da bir diğer KDV stok birikim etmenidir.

Diğer taraftan miadı dolmuş ilaçların KDV tutarı ödenirken, bunlar satılmadığından KDV tahsil edilememesi de KDV stoğu oluşturmaktadır. Bu durumlar göz önüne alındığında, eczanelerin KDV tahakkuk ettirmesinden bahsedilemez.

Ayrıca, 2002 yılından önce 10 ile 20 gün içerisinde ödeme yapan devlet kurumları, bu yıldan itibaren ödemelerini 1 ile 3 ay içerisinde gerçekleştirmeye başlamışlardır. İlaç fiyatları Avrupa Birliği ülkelerine göre endekslediği ve dövizle bağlı oranlar baz alındığı için ilaç fiyatlarındaki düşüş süreklilik arz etmektedir. Bahsi geçen fiyat düşüşleri bazen 1 ay öncesinden, bazen hiç haber verilmeksizin yapılmış, düşüşlerden doğan zarar hiçbir devlet kurumu, ecza deposu veya uluslararası çapta bir ilaç fabrikası tarafından karşılanmamıştır. Dolayısıyla bu durum, ilaç sektöründeki istihdam sorununu da tetiklemektedir.

2006 yılından 2007 yılının Nisan ayına kadar devlet kurumlarından ödemelerini hiçbir şartta alamayan ya da sonrasında ödeme aldıkları farz edilen dönemde dahi devlet kurumlarına fatura edilmiş ilaçların, eczanelerle yapılan sözleşme uyarınca, en geç 45 gün içerisinde ödenmesi gereğine rağmen uygulamada 45 günlük ödeme sürecinin başlaması için; ayda bir fatura teslim edilme şartı ve fatura teslim süresinin 15 güne yayılmış bir süreç olmasından ötürü ödeme süresi 90 güne kadar çıkan eczaneler, çeklerini ve senetlerini ödemekte zorluk çekmişler ve çareyi çok yüksek faiz oranlı kredi kartlarından nakit çekmekte, kredi kullanmakta, eşten dosttan borç almakta veya legal olmayan finans kaynaklarına başvurmakta bulmuşlardır ve bu süreç halen devam etmektedir. Gayrimenkul ya da menkul değerlere sahip eczacılar ise ya emlak satışlarının çok durgun olduğu bu dönemde gayrimenkullerini satma çabası içine girmişler ya da ticaretin temel mantığı kazanç yerine ellerindekini de kaybetmişlerdir. Öte yandan; ecza depoları tarafından ödemesi geciken eczanelere yüksek oranlarda gecikme faizleri uygulanmaktadır.

Bu uygulamalarda eczacıların yanında vatandaşlarımızda olumsuz olarak etkilenmekte, hayati açıdan önem taşıyan ilaçlara erişim yönünden büyük sıkıntılar yaşanmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Maliye Bakanlığı eczanelerin KDV ve kar oranları hakkında neden düzenli ve istikrarlı bir politika olarak uygulamamaktadır? Böyle düzenli ve istikrarlı bir politikanın hayata geçirilmesi için bir çalışma düşünülmekte midir?
- 2) İlaç fiyatlarında yapılması planlanan indirimler eczacılara neden onların da daha uygun olduğu bir zaman dilimi öncesinden bildirilmemektedir? Uygulanacak fiyat indirimlerinin tekrar belirlenecek bir zaman dilimi öncesinden eczacılara bildirilmesi mümkün müdür?
- 3) Devlet kurumları tarafından yapılan bu geç ödemeler ve uygulanan iskontolar, eczanelerin kapatılıp yerlerine, Avrupa Birliği standartlarıncı belirtilen "zincir eczane" işletmelerinin getirilmesine bağlı bir politika mıdır? Ödemelerin düzenli ve zamanında yapılması için herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?

- 4) İstatistiki bilgilere dayanarak, son zamanlarda artan protestolu senet ve karşılıksız çıkan çeklerin yoğun olduğu sektörlerden birisinin de ilaç sektörü olduğu görülmektedir. Bu kötü gidişata dur demek için hükümetin uyguladığı politikalar ve stratejiler nelerdir?
- 5) Devlet Kurumları tarafından ödemeler geciktiği zaman eczanelere ödenen bir gecikme faizi bulunmamaktadır. Fakat eczaneler ödemelerini geciktirdiği zaman çok yüksek oranlarda gecikme faizlerini hem finans kurumlarına hem ecza depolarına ödemektedirler Hükümetin bu politikası devam edecek midir? Yoksa gecikmelerden dolayı oluşabilecek gecikme faizleri hesaplanarak, eczanelere ödenecek midir? Bu adaletsizlik eczanelerle yapılan yeni Sosyal Güvenlik Kurumu sözleşmesiyle giderilecek midir?
- 6) Devlet tarafından uygulanan kurum indirimlerinin eczacılara ödetilmesi sürecektir midir? Yoksa yukarıda belirtilen bu oran aralığının devlet tarafından karşılanmasına ilişkin herhangi bir çalışma var mıdır?
- 7) Eczacılık mesleğini finansal konularla bu kadar ilintilendirilmiş bir ticarethaneden ibaret olmaya dönüştürmek yerine esas hüviyetine kavuşturmak için yeni düzenlemelerin yapılması düşünülmekte midir?
- 8) Emeklilerimiz, eczanelerden ücretini ödeyip aldıkları ilaçların bedellerini, fatura edilen devlet kurumlarından Ağustos ayından beri alamamaktadır. Bu durumun oluşmasındaki sebepler nelerdir? Zaten zor durumda olan emeklilere ödemelerin zamanında ve düzenli olarak yapılması için herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?